

Kaapon Kaiku *I/2025*

31. vuosikerta

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Kaapon Kaiku 30 vuotta.....	4
Päätoimittajan mietteitä.....	6
Jättiläisen jalanjälki	8
Uimassa Oslossa	10
Ruususeuran vuoden 2024 suosikkiruusu: Louise Bugnet	13
Ennen ja nyt.....	14
Ristikko.....	16

Julkaisija:	Rikantilan koulun kyläyhdistys yhteistyössä Eurajoen kunnan kulttuuritoimen kanssa www.rikantila.fi
Painos:	n. 165 kpl
Ilmestymisajankohdat:	I Maaliskuu II Kesäkuu III Syyskuu IV Joulukuu

TOIMITUS

RIKANTILA: Tauno Perkiö (päätoimittaja) puhelin 044 9802153 sähköposti tauperk@gmail.com
SAARI: Kirsi Hassinen puhelin 040 5074843 sähköposti kirsi.hassinen@platom.fi

LUTTA: Mauno Paassilta puhelin 050 568 7147 sähköposti manu47@eurajokinetti.fi
RITAVUORI: Marja Hiltunen puhelin: 040 7170221 sähköposti hiltunen.marja@gmail.com

RIKANTILAN KOULUN KYLÄYHDISTYKSEN JOHTOKUNTA V. 2025

Mikkola Marko, pj	050-4102078
Esko Maija, varapj	050-3387194
Pörsti Juhani, rahastonhoitaja	050-0824501
Capri Tiia	044-2421674
Laakeristo Hanna	050-3098703
Kiikola Markku	050-3639863
Savila Pirkko	050-3713740
Saksa Tomi	045-1242294
Perkiö Tauno	044-9802153
<u>KOULU</u>	
Varjonen Suvi	044-3124247

Puheenjohtajan tervehdys

Vuosi on vaihtunut ja uutta on menty jo hyvän matkaa. Talvi on ollut lauha, melkein kevään tuntuinen. Vielä on varmasti pakkasöitä, mutta päivisin aurinko lämmittää, ja mikä tärkeintä, tuo valoa talven pimeyden jälkeen.

Koulun kohtalo mietityttää kyläläisiä. Opetusta sinne ei enää saada, ja rakennuksenkin osalta päätökset ovat vielä auki. On vaalikevät, joten tuntuu, että vaikeat päätökset jätetään uusien valtuutettujen harteille. Saamme siis odottaa vielä tovin uutisia, mutta tällaista politiikka on. Olemme ilmaisseet toiveemme omasta kylätalosta, ja mitä sillä tekisimme, mutta asia on jäänyt muhimaan byrokratian rattaisiin.

Sen verran on tihkunut tietoa, että kouluun olisi tulossa loppuvuoden ajaksi ainakin soittokunnan toiminta ja ehkä muutakin, sillä Kaharin talo remontoidaan lattiasienien vuoksi. Kunnan viestintä meidän suuntaamme on ollut salamyhkäistä, mutta toki kuvastaa aikaa, jossa elämme. Harras toiveeni on, että toiminnan läpinäkyvyys ja keskustelu asianomaisten kanssa tulisivat taas tavaksi myös kunnanvirastolla. Ei tällä nykytyylillä luoda vetovoimaa ja pitovoimaa kasvattavaa yhteisöllisyyttä, mikä on se maaseutukuntamme tärkein ase asukkaiden houkuttelemiseksi. Mikä kuntalaisissa pelottaa, ettei heitä voida osallistaa edes asioissa, jotka koskettavat heitä?

Hyvä on, että koulurakennus on edelleen pystyssä ja kuntalaisten yhteisessä omistuksessa. Eurajoella nimittäin on erittäin vähän julkisia tiloja kokoontua, ja paikkoja, joista tarpeen vaatiessa voi hakea myös turvaa. Rakennuskanta nähdään liian helposti vain kuluna, kun ne pitäisi nähdä myös kuntalaisten toiminnan ja turvallisuuden mahdollistajina.

Yhdistys on viime lehden ilmestymisen jälkeen saanut hyvin jäseniä, mutta koska kyseisen lehdessä tilinumerosta oli jäänyt viimeinen numero pois, niin seuraavalla sivulla ovat vielä liittymisohjeet uusiksi. Tervetuloa mukaan jäseneksi!

Hyvää kevättä toivottaen,

Marko Mikkola

Puheenjohtaja

LIITY KYLÄYHDISTYKSEN JÄSENEKSI

Jäsenmaksu on 10€/vuosi ja se kattaa koko asuntokunnan. Kannatusjäseneksi pääsee maksamalla haluamansa summan yhdistykselle. Jäsenyys on maksettavissa kolmella tapaa:

- suoraan yhdistyksen pankkitilille: FI2850220640019777
- MobilePay lippaan numeroon: 7223TQ
- käteisellä kyläyhdistyksen tapahtumissa

Maksuun viestiksi nimi ja sähköpostiosoite, ja halutessaan myös puhelinnumero, niin voimme lähettää tiedotteita ja liittää WhatsApp-ryhmään. Ryhmässä tiedotetaan tapahtumista ja muista yhteisistä jäsenasioista.

Kaapon Kaiku 30 vuotta

Kaapon Kaiku on Rikantilan koulun kyläyhdistys ry:n julkaisema kylälehti. Se on ilmestynyt tämän vuoden maaliskuussa 30 vuotta. Lehti on ilmestynyt alusta asti neljä kertaa vuodessa Rikantilan koulun alueella.

Ensimmäinen lehti ilmestyi maaliskuussa 1995 nimellä *Rikantilan koulun kyläyhdistyksen tiedotuslehti*. Ensimmäinen julkaisu oli seitsemänsivuinen. Lehden etusivu on pysynyt suunnilleen saman näköisenä. Logoon on tehty pieniä parannuksia ajan saatossa. Lehti on ollut ilmestymisestään alkaen A4-kokoinen. Julkaisumäärä on pysynyt n. 145 kpl / numeroa, joista tilattuja n. 20.

Ensimmäinen päätoimittaja oli *Jarmo Luotonen*. Muut toimittajat olivat *Paula Tarkki* ja *Mauno Paassilta* sekä numerosta kaksi alkaen *Soile Haapanen*. Ensimmäisen lehden aiheita olivat oman lehden esittely, juuri rekisteröidyn yhdistyksen säännöt, kiekkokaukalon laitojen uusintaprojektin alkusävelet, vesijohto Saarelle, tähtitaivaan tapahtumia, yhdistyksen talvitapahtuma, koulun palsta, sarjakuvia ja vitsejä. Ilmoitusasioita ei ollut niin paljon kuin niitä luultiin olevan, joten ilmoituslehti muuttui pian kylälehdeksi. Ensimmäisen vuoden lehtien monistuskustannukset "kerjättiin" jokainen tahollaan. Siitä eteenpäin Eurajoen kunta, kulttuurisihteeri *Pirjo Jaakkolan* myötävaikutuksella, on kustantanut monistuksen. Monistuskulujen korvaaminen on ollut lehden ilmestymiselle kynnyskysymys.

Lehden nimestä järjestettiin kilpailu, mutta kilpailuun tuli vain yksi, minun keksimäni ehdotus. Näin nimi muuttui Kaapon Kaiuksi numerosta kolme v. 1996. Nimi viittaa Rikantilan koulun kohdalla olevaan Kaapon kallioon. Aktiivisia kirjoittajia olivat alkuaikoina *Miikka Paassilta*, *Matti Virta*, alkunumeroissa *Pentti Saaristo*, myöhemmissä *Tauno Laakso*, *Tauno Perkiö* ja Rikantilan koulun koululaiset. Aiheina kirjoituksissa on käsitelty mm. vanhoja tarinoita kyliltä, ajankohtaisia tapahtumia, matkakertomuksia, vähän tulevaisuuden visioita, runoja, sarjakuvia sekä vitsejä. *Anelma*

Aro kirjoitti Rikantilan koulun menneistä ajoista ja oppilaista. *Tauno Laakso* aloitti kirjalliset harrastuksensa veteraani-iässä kirjoittamalla Kaapon Kaikuun. Kirjoittajat olivat pääsääntöisesti alueella asuvia tai joskus asuneita henkilöitä.

Varsinaisia kuvia lehdessä ei montaa ollut. Valokuvien laatu kärsi monistuksissa ja jälki oli kehno. Sarjakuvia kyllä oli *Maija Luotosen*, *Katariina Mäkelän* ja *Anna Paassillan* tekeminä. Pentti Saariston kaveri Lapista piirsi hienoja lyijykynäpiirroksia nimimerkillä RS. Samoin taidokkaita lyijykynäkuvia taikoivat *Helena Heinonen* ja *Ulla Paassilta*.

Lehden toimittaminen tapahtui niin, että lehteen tulevat jutut lähetettiin päätoimittajalle, joka taittoi irtonaisten paperisen sivun kerrallaan. Alkuun oli ongelmia kirjoitusohjelman kanssa, vaikka tekstit olivat tulleet toimitukseen sähköisessä muodossa. Kaikki fonttikoot ja -muodot täytyi yhtenäistää. Käsien kirjoitetut jutut loppuivat pikkuhiljaa, mutta eivät kokonaan. Käsien kirjoittajien apuna alkoi olla jälkikasvu tai hyvä konsultti. 1990-luvun lopulla ei ollut selvää, että kirjoitusohjelman osaminen oli itsestäänselvyys. Sivunippu vietiin kunnan toimistosihteerille, joka kopio-koneella monisti ja niputti sivut lehdeksi.

Lehden olemusta ja luettavuutta paransi numerosta 3/1998 tapahtunut muutos, jossa kopiointipaperin kooksi muuttui A3. Sama lehti oli *Jarmo Luotosen* viimeinen päätoimittajana toimittama lehti. *Tauno Perkiö* jatkoi siitä eteenpäin. Lehden jakajina kylillä toimivat alkuaikoina *Pirjo Kokkomäki*, *Kyllikki Nordling*, *Kirsti Toivonen*, *Ovaskan perhe*, *Anna-Liisa Aro-Heinilä*, *Matti Virta*, *Päivi Juhola* sekä *Heli* ja *Ilpo Tarkki*. 2000-luvulla valokuvat alkoivat yleistyä lehdessä. Kuvien käsittely lehdessä vaati päätoimittajalta pitkää pinnaa. Vaikka valokuvat olivat värillisiä, ne muuttuivat kopioinnissa mustavalkoisiksi.

Vuoden 2009 joulunumerosta lähtien päätoimittajaksi tuli *Miikka Paassilta*. Tässä hänen kirjoittamastaan aiheesta suora lainaus. ”PÄÄTOIMITTAJA VAIHTUI Kuten viime numerossa kerrottiin, Kaapon Kaiun päätoimittaja on vaihtunut. Toistakymmentä vuotta tehtävää ansiokkaasti hoitanut *Tauno Perkiö* päätti antaa välillä vuoron muille, ja niinpä allekirjoittanut tarttuu nyt tähän toimeen (kotijoukkojen avustamana). Vielä ei ole tiedossa, miten kauan päätoimittajan virka minulla pysyy; kyse voi olla vain väliaikaisesta vaiheesta, jonka jälkeen joku muu taas jatkaa, tai sitten vietän tässä toimessa edeltäjäni tavoin useita vuosia. Sen tulemme näkemään. Uskoakseni useimmat lehden lukijat ovat minuun jo tutustuneet ainakin kirjoitusteni kautta, joten en pidä tarpeellisena esitellä itseäni sen kummemmin. Kaapon Kaiun tekemisessä olen tavalla tai toisella ollut mukana aivan ensimmäisestä numerosta saakka, jolloin kirjoitin pienen jutun, muistaakseni taivaankappaleiden näkymisestä syystalven taivaalla. Sen jälkeen kaikissa numeroissa – yhtä tai kahta lukuun ottamatta – on ollut vähintään yksi minun kirjoittamani artikkeli. Koska valtaosa Lutan aluetoimituksen kautta lehteen tulleista jutuista on kulkenut myös tavalla tai toisella minun kauttani, olen päässyt osallistumaan lehden laatimiseen mukavassa määrin. Nyt tietysti vastuu kasvaa huomasti, mutta onneksi minulla on käytettävissäni

sekä vuosien mittaan hyväksi hioutunut lehden malli että apujoukkojen tuki. Aina-kaan näin ensi alkuun mitään radikaaleja muutoksia ei ole luvassa, vaan vanhalla, hyväksi havaitulla linjalla jatketaan. Lehti pysyy ulkoisesti samanlaisena, ja toimitus ottaa edelleen ilomielin vastaan juttuja ja parannusehdotuksia – sana on vapaa. Tekstit saisivat mieluusti olla sähköisessä muodossa, mutta paperille laadittuja juttuja ei myöskään syrjitä. Jälkimmäiset löytävät tiensä lehteen Paassillan postilaatikosta, joka sijaitsee aivan Rikantilantien alussa, Lutan päässä. Aikarajana on lehden ilmestymiskauden ensimmäinen viikonloppu. Pienenä toivomuksena rohkenen esittää, että vanhojen konkarien lisäksi myös sellaiset ihmiset, jotka eivät ennen ole lehteen kirjoittaneet, laittaisivat ennakkoluulottomasti kynän tai näppäimistön hyötykäyttöön ja lähettäisivät Kaikuun jonkin oman tekstinsä, vaikka lyhyenkin. Lehden tulevaisuus on viime kädessä kiinni aktiivisista kirjoittajista ja avustajista, eikä heitä ole koskaan liikaa. Haluan kiittää sekä väistyvää päätoimittajaa että lehden kirjoittajakuntaa, joiden ahkeroinnin tuloksista olemme saaneet nauttia monta vuotta. Toivottavasti jatkokin sujuu samaan tapaan! Syysterveisin, — *Miikka Paassilta.*”
Miikan päätoimittaja-aikaa kesti niin, että hänen viimeinen lehdensä oli vuoden 2018 ensimmäinen lehti. Miikan jälkeen päätoimittajaksi ryhtyi jälleen *Tauno Perkiö.*

Lehden asu muuttui numerosta I/2018, kun valokuvat muuttuivat värillisiksi. Samalla taisi muuttua myös se, että enää ei tarvinnut taitettuja sivuja viedä kunnantalolle kirjekuussa kopioitavaksi. Teksti kulki joko muistitikulla tai sähköpostina, ja kuvien värit olivat siedettävän oikeat.

Monta asiaa ja tapahtumaa on sisältynyt niihin 30 vuoteen, joina Kaapon Kaiku on ilmestynyt. Mielestäni lehti on täyttänyt hyvin tehtävänsä. Varsinkin kylien historiaa ja tapahtumia sisältävät jutut yltyvät jonkinmoiseen paikalliseen kulttuuritekoon. Koulun loppuminen on kova takaisku myös lehdelle. Jatketaan kuitenkin lehden tekoa, niin saavat tulevat sukupolvet ja vieraat ihmisetkin lukea, kuinka me täällä edelleen asumme, jaksamme ja voimme hyvin.

Terveisin *Mauno Paassilta*

Päätoimittajan mietteitä

Olen ilmeisesti tehnyt tätä kylälehteä ilmeisesti pisimmän ajan kaikista meistä ”päätoimittajista”. Laitanpa tähän joitakin huomioita lehdestä ja sen toimittamisesta saaduista kokemuksista.

Lehti on mielestäni hyvin kuvannut kunkin ajan ”henkeä”. *Mauno Paassilta* tuossa omassa jutussaan mainiosti esittikin lehden historiaa. Yhteiskunta on koko ajan muuttunut, ja juttujen sisältökin on seurannut perässä. Joskus aikanaan tietyt kirjoittajat mielestäni kuvasivat hienosti entisten aikojen toimia – joku sanoikin silloin, että Kaapon Kaiku tallentaa kulttuurihistoriaa.

Lehdessä on ainakin pyrity pitäytymään paikallisiin ja läheisiin asioihin. Kaupalliset, poliittiset ja uskonnolliset kiistat on pyritty jättämään pois. Tuskinpa tällaiseen lehteen mitään mainoksia suuremmin saataisikaan, mutta niitä ei ole yritettykään houkutella. Joitakin yrittäjien juttuja on julkaistu huomautuksella ”ILMOITUS”. Kunnallisvaaleista tuli mieleen, että kerran aiempien kunnallisvaalien lähestyessä hiukan sensuroin erään ehdokkaan lähettämää juttua.

Muutamia henkilökohtaisia kirjoituksia olen myös hieman siistinyt. Muistanpa erään, sinänsä hyvän jutun, jossa kirjoittaja nimitti erästä silloin jo edesmennyttä ihmistä ”kaikkien hyvin tuntemaksi keikarimaiseksi tyhjätöimittajaksi”. Vaikka vainaja tuskin olisi reagoinut, ajattelin, että hänen jälkikasvunsa eivät välttämättä tykänneet (iso)isästään annettua arviota. Näin ollen korvasin tämän ”herjan” toisenlaisella tekstillä.

Minua hiukan kummastuttaa, etteivät kaikki näytä ymmärtävän sanan ”vitsi” merkitystä. Kerran laitoin lehden täytteeksi jutun presidenttivitseistä. Siinä oli myös keksitty tarina presidentti Ahtisaaren Englannin vierailusta. Kuulin sen vitsin aikanaan eräältä SAMK:n opiskelijalta. Mutta eikös yksi lukija lähettänyt viestiä, ettei juttu pidä paikkaansa. Ei tietenkään pidä eikä ole tarkoituskaan pitää.

Valitettavasti kunnan toimintojen ”kitkan” vuoksi lehteä ei ainakaan heti saada nettiin. Olen saanut pari tiedustelua, miksi lehteä ei enää voi lukea Internetin kautta. Toivottavasti tilanne muuttuu pian. Kun olen jo pitkään kasannut tätä julkaisua, niin mielelläni jo luovuttaisin päätoimittajan ”pestin” seuraajalle. Toistaiseksi ketään halukasta seuraajaa ei vain ole löytynyt. No, ainakin seuraavan 30 vuoden aikana sellainen on saatava, jos lehteä halutaan silloin edelleen julkaista. Olen nimittäin 30 vuoden kuluttua yli satavuotias ja todennäköisemmin haudan takana,

Hyvää kevättä kaikille! Tauno Perkiö

Ristikkovihjeitä:

Ivanovici => Iosif

Ives => Bulr

Washingtonin kaupunki => Seattle

Kaupunki Kroatiassa => Split

Ateenassa => Akropolis

Jättiläisen jalanjälki

Eurajoen Voi hyvin-messuille maaliskuun alussa Eurajoen kylät oli haastettu suunnittelemaan ja toteuttamaan ”asuja” kierrätysmateriaaleista.

Rikantilan koulun kyläyhdistyksen projekti käynnistettiin suunnitteluilta koululla. Tarinat jättiläisistä ovat aina kiehtovia, ja vielä kiehtovampia ne ovat osana oman kylän historiaa. Siksi tämä aihe valikoitui asun lähtökohdaksi. Yhdessä ideoiden pyörähdettiin pronssikaudella, tutustuttiin sen ajan vaatetukseen ja kuljettiin kylien historiaa tähän päivään. Malliksi pyydettiin kylien pisintä miestä Nicholas Capria ja asua lähdettiin tekemään hänelle.

Kaikki materiaalit löytyivät läheltä. Pirkko kaivoi kaapistaan paitakankaan, ompeli, kirjoi pääntien hevosen jouhilla ja punoi asun nahkavyön. Helenalta löytyi vanha matto, josta saatiin viitta punotulla nauhalla ja farkkujen vyölenkeillä. Maija maalasi Caprien kahvisäkeille maisemia hameeksi ja sommitteli rannan kaislat korkeaksi kruunuksi. Ensio-pässin viime talven villoja kietaistiin ranteeseen ja Asmo teki ”sulakepanosvyön”. Maria oli mukana isona apuna kun asua puettiin ja esiteltiin messuilla. Tiia käynnisti koko projektin ja oli ottamassa kuvia Juuson kanssa Lutanjärven rannassa.

Voi hyvin - tapahtumassa esiteltiin kuusi asua. Asut olivat olivat hienoja, ja niihin liittyvät tarinat kekseliäitä. Kun ”jättiläisen” vuoro tuli, saimme yleänä katsella, miten Nick otti yleisönsä. Taputukset ja vihellykset peittivät taustalla soivan järven liplatuksen. Tapahtuman juontaja luki mallin ollessa lavalla tällaisen tekstin:

”Pienen Lutanjärven rannoilla on pronssikaudella lainehtinut meri. Alueen kylissä on eletty väkirikasta aikaa, joista muistona on muinaishautojen kilometrien mittainen ketju.

Menneistä ajoista ei ole jäljellä montaa tarinaa, mutta väitetään, että pieneksi järveksi muuttuneen meren historiaan liittyvät jättiläiset. Järvi on on erehdyttävästi jalan pohjan muotoinen. Nykyään jättiläisen isovarvas on Lapissa Rauman puolella, jalkaholvi Eurajoella Rikantilassa ja kantapää Lutalla.

Jättiläiset ovat olemassa niille, jotka jättiläisiin uskovat.

Kruunussa on Lutanjärven kaisloja ja hame on tehty kahvisäkkikankaasta. Siinä on maalattuna järvi- ja jokimaisemia sekä kylien metsien reunoja. Pellavapaidassa on kirjailtuna hevosten jouhia ja ranteessa on kiedottuna lampaiden villoja. Räsymatto on otettu talteen Nurkintanhuan tuvan lattialta. Sen raitoihin on kudottuna monta tarinaa. Vyön sulakkeet muistuttavat sanasta sähkö ja sanahan keksittiin näillä

nurkillä. Tietämättä lainkaan, kuinka paljon sähköä jonain päivänä Eurajoella tuotetaan.

Asun ovat suunnitelleet ja toteuttanut läheltä löytyneistä ja kierrätetyistä materiaaleista Rikantilan koulun kyläyhdistyksen porukka: *Maija Esko, Tiia Capri, Pirkko Savila, Helena Heinonen, Maria Vaahensalo, Asmo Savila* ja mallina on *Nick Capri.*”

Kyläläisten yhdessä suunnittelema ja toteuttama asu teki pienestä järvestä isomman, muistutti kylien kiinnostavasta historiasta ja paikan voimasta.

Kaikki mukana olleet asut ovat esillä Eurajoen kirjastossa huhtikuun alusta.

Kuvia tästä jättiläisen asusta on lisää Kyläyhdistyksen facebook-sivulla.

- *Maija Esko*

Kuva: *Juuso Juhala*

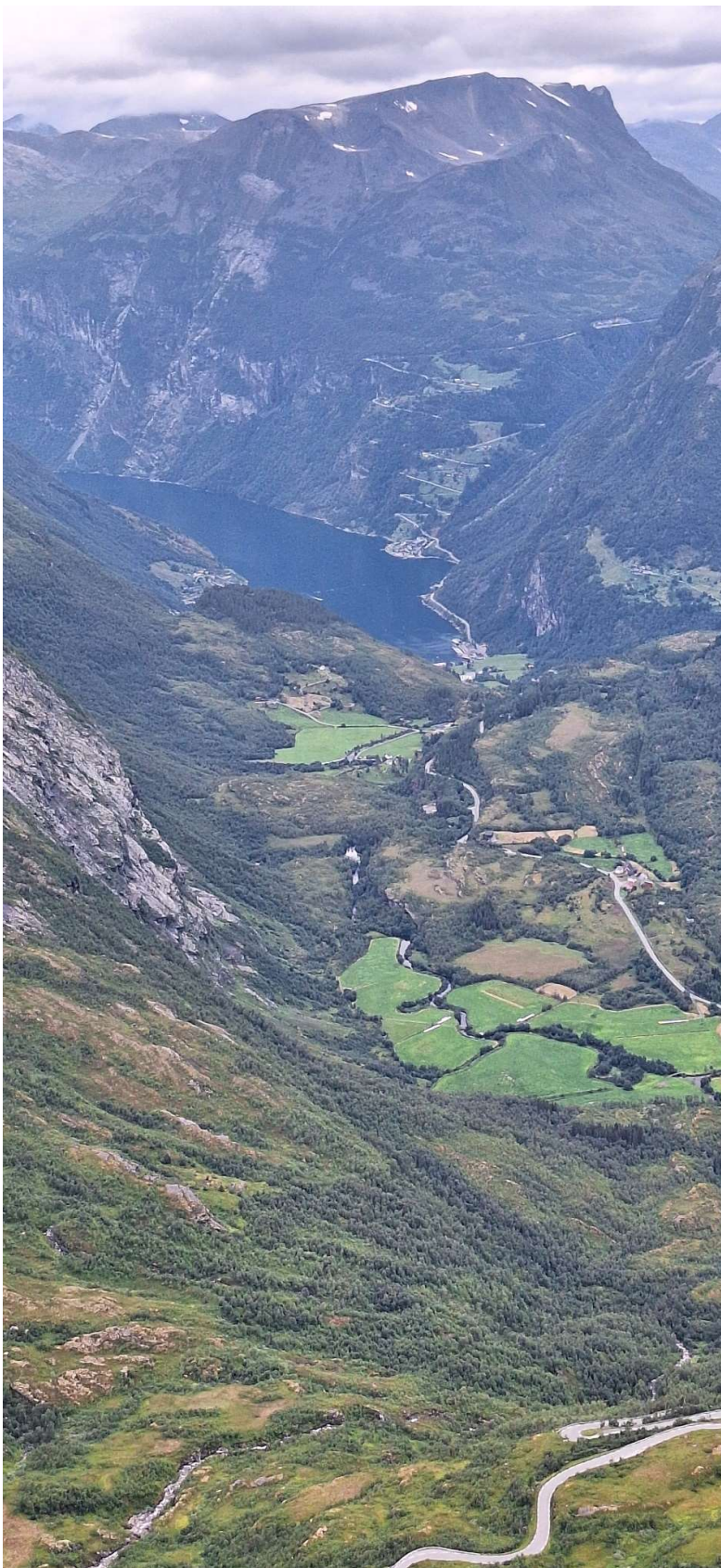
Uimassa Oslossa

Viime kesänä tuli matkailtua aika paljon ja nimenomaan vesistöjä katsellen ja uimassa käyden. Suomen Lapissa kävin vasta toista kertaa elämässäni, enkä ihmettele, miksi monet haluavat sinne aina uudelleen. Toki viikon reissulla ehti nähdä vain murto-osan, koska etäisyydet ovat pitkät, mutta esim. Kemijärvi ja Kuusamo ovat paikkoja, joihin haluan mennä uudestaan. Julma Ölkky oli elämys, kun isolla puupaatilla ”seilaten” näimme sen jyrkät rinteet, ja Kemijärvi on todella kaunis paikka. Leirintäalue siellä oli erittäin viihtyisä, ja kaupungin hiekkaranta sen lähellä siisti. Rannalla oli myös kahvila, jossa oli tarjolla ”Kahavia ja vohoveliala”, ja siitä saikin mainion keskustelunaiheen paikallisten kanssa. Vertailimme vähän murteita ja he arvasivat tietysti, että jostain länsirannikolta olemme.

Kiva leirintäalue oli myös Pohjantähti-opistolla, joka on se kuuluisa *Paavo Väyrysen* perustama opisto. Sen maalaistalomaaisessa pihapiirissä on paikka 10-12 asuntoautolle tai –vaunulle. Meitä taisi olla viisi tai kuusi, ympyrässä vanhan navetan takana, Kemijoen rannassa. Paikka on hyvin hoidettu, vaikka rakennukset ovat vanhoja. Olin siihen mennessä uinut jo Kuusamon Iijärvessä ja Kemijärven Pöyliöjärvessä ja nyt pääsin uimaan Kemijokeen. Se oli leveä kuin järvi, mutta vesi oli lämmintä. Lapissakin oli helle sillä viikolla, kun olimme siellä, joten vilvoitus oli tarpeen.

Mutta siitä Oslostä piti kertoa ja Norjan matkasta. Harmittavaisen kallis maa, mutta maisemiltaan valtavan upea ja ihmiset välittömiä. Olin bussimatalla ja ajoimme ensin Ruotsin läpi Lillehammerin pikkukaupunkiin, joka on idyllinen, Mjösa-järven rannasta ylöspäin nouseva kaupunki, talviurheilupaikkana tunnettu. Ylhäältä mäkihyppytornin juurelta on huikeat näkymät kauas kaupungin yli. Lillehammerin läpi virtaa Mesna-joki, joka on kaupungin kohdalla paikoin pieni puro, mutta kasvaa leveämmäksi koskeksi aika ajoin. Siinä pääsin liottelemaan varpaita kivellä istuen.

Kävimme myös Geirangerissa, joka on paitsi vuono, myös pieni kylä ko. vuonon pohjukassa. Vuono on niin leveä, että itse kylään saakka pääsee valtameriristeilijällä, ja siellä olikin paljon laivalla saapuneita ulkomaalaisia turisteja. Olimme vähän pienemmällä paatilla risteilemässä vuonoa pitkin ja itse ajo Geirangeriin on upea kokemus. Serpentiinitien reunoilta on huikean pelottavat näkymät alas laaksoihin ja vähän väliä tuli vastaan u-mutka, mutta kuljettajamme oli niin rauhallinen ja taitava, ettei pelottanut. Vastapainoksi nousimme sitten ylös 1500 m merenpinnasta-korkeuteen, Dalsnibbanin näköalapaikalle. Oli huikeaa, kun vuono, jossa äsken risteilimme, oli vain kapea langanpätkä ylhäältä katsottuna.

Vuono näköalapaikalta

Vierailimme muutamalla muullakin kauniilla paikkakunnalla ja reissun lopuksi oli vapaata aikaa Oslossa. Lähdin hotellista metrolla keskikaupungille, ja nähtävää oli paljon. Oslo sijaitsee samannimisen vuonon pohjukassa, joten rantaa on useampi kilometri ja keskellä kaupunkia on isot laiturit, joissa oli niin ikään valtamerilaivoja. Niiden vieressä kellui sulassa sovussa saunalauttoja (!) joita voi vuokrata omaan käyttöön. Ohi kulkiessa tuli tuttu puusaunan tuoksu nenään. Vuonon toisella rannalla on uimaranta, sen vieressä Oslon oopperatalo, Munch-museo ja Kon-Tiki-museo. Lisäksi kaupungin nähtävyyksistä voi mainita Vigelandin puiston, jossa oli yli 200 Gustav Vigelandin patsasta, ja puistoon voi mennä vaikka piknikille. Holmenkollenin hyppyrimäki ja upea kuninkaallinen linna on myös mainittava. Kaikki nämä Holmenkollenia lukuun ottamatta ovat kävelymatkan sisällä toisistaan, 5-6 km kävelemisellä näkee kaikki.

Ennen kävelykierrostani halusin uimaan ja sitä varten olin jo pukenut uimapuvun mekon alle hotellissa. Mutta minne jättää puhelini, rahat ja vaatteet. Rannalla oli pukukoppeja, mutta ei tavaroita uskaltaisi ihan valvomatta jättää. Rannalla oli kuitenkin jäätelökioski, ja keksin kysyä sen nuorelta myyjäneitoselta, voisinko jättää tavarani sinne, kun kävisin uimassa. Hän myöntyi ja olipa kiva päästä uimaan. Väkeä ei ollut paljon, ja paistattelin päivää auringossa, kunnes uimapuku kuivahti. Sain tavarani kioskista ja kävin pukemassa Oopperatalon ilmaisessa wc:ssä. Iltapäivällä, kun olin kävellyt monta tuntia, istuskellut välillä kuninkaanlinnan puistossa ja nauttinut kahvit Oopperatalon kahvilassa, uimarannalle oli tullut paljon porukkaa nauttimaan helteestä. Vuonon pohjukassa oli muutenkin vilskettä, oli surffaajia, veneitä ja iso risteilijä lähti liikkeelle. Halusin vielä uimaan, mutta en olisi kehdannut taas jättää tavaroitani kioskiin. Sitten keksin ratkaisun. Muutaman metrin päässä rannasta oli iso laakea kivi, johon oli aikoinaan laitettu laivoja ankkuriin, koska siinä oli isoja koukkuja. Kahlasin kivelle, riisuin mekon uimapuvun päältä ja jätin tavarani kiven päälle. Ketään eivät kiinnostaneet puuhani, ja valloitin kiven kokonaan itselleni seuraavan tunnin ajaksi. Oli mieleenpainuvuin päivänpaistattelu ikinä, välillä uimaan pulahtaen.

Suosittelen Norjaan tutustumista lämpimästi. Siellä on todella kaunista ja jylhää, ja Oslossa saisi varmasti päiväkausia kulumaan tutustumalla nähtävyyksiin ja tapahtumiin. Kävellessäni metrolle, joka oli rautatieaseman vieressä, pysähdyin katsomaan kolumbialaisten nuorten miesten tanssi- ja akrobatiaesitystä. Aseman edessä oli aukio, jossa vietti aikaa paljon väkeä ja se on mainio paikka pitää esityksiä, samalla hieman taskurahaa keräten ympärille kerääntyneiltä kuulijoilta.

- *Leena Falttu*

Ruususeuran vuoden 2024 suosikkiruusu: Louise Bugnet

Myös minä äänestin tätä ruusua, ja perusteluni ovat samat kuin muilla. Tämä tarhakurturuusu on:

helppohoitoinen, kestävä ja terve. Pensas on pystykasvuinen, noin 1,5 m korkea ja lähes piikitön.

Kun nyppii kiulukat pois ja huolehtii lannoituksesta, ruusu kukkii syysshalloihin asti. Jos on oikein kuivaa, kastelusta tuskin on haittaa.

Nuput ovat tummanpunaisia, ja avautuessaan ne ovat todella koristeellisia. Jokainen on oma yksilönsä. Kukat ovat perhosmaisia, näin niitä kuvailee Pirjo Rautio. Täysin avautuneet terälehdet ovat pääosin valkoisia, mutta tummanpunaiset viirut värittävät niitä.

Kuva: *Michael Luther*

Olen ottanut meidän yksilöistämme kymmeniä kuvia, mutta näköjään poistanut suurimman osan. Siksi pihistin Ruususeuran puheenjohtajan kuvan Ruusulehdestä. Ruusun jalostaja

on Georges Bugnet (s. 1879 – k. 1981). Bugnet syntyi Ranskassa, mutta muutti vaimonsa ja ensimmäisen tyttärensä kanssa Kanadaan v. 1904. Lapsia syntyi kaikkiaan yhdeksän, ja kauneimmille ruusuilleen hän antoi tyttäriensä niminä. Louise oli nuorin tytär.

Bugnet oli amatööri ruusunjalostuksessa, mutta onnistui silti loistavasti! Valitettavasti monet hänen jalostamansa ruusut ovat hävinneet eritoten, koska Bugnet tavoitteli nimenomaan helppohoitoisia ja kestäviä ruusuja maaseudulle, missä ”ei ole aikaa hyysätä arkoja kasveja”. Naulan kantaan sanottu, Georges Bugnet.

- *Marja Hiltunen*

Ennen ja nyt

Viimeistään tässä vaiheessa tämän kirjoittaja on tilanteessa, jossa aiheen miettimisen lisäksi sen otsikointiin tuskin ajatusta tarvitsee uhrata. On laskiaissunnuntai maaliskuun alussa, mutta näkymä ulkona tuo mieleen vapun ajat. Suorastaan edesvastuuttomalta tuntuu, että Säkylän Pyhäjärvelle on menty ratkomaan jääpurjehduksen Euroopan mestaruuksia, kun Lapinjoki esim. on koko talven virrannut vapaana.

Nyt kun Norjassa ratkotaan hiihtolajien maailmanmestaruuksia, niin muutaman viikon takaisen Seuran tietovisassa viiden pisteen kysymyksenä oli, mikä on talviurheilulaji, jossa *Heikki Hasu* v. 1948 voitti kultamitalin St. Moritzissa. Vähissä olemme me, joilla tapahtumasta on henkilökohtaiset muistot. Minulle, alle 10-vuotiaalle, unohtumattomat muistot tapahtumasta ilmeisesti on jättänyt hehkutus siitä, kun yhdistetyn hiihdon arvokisavoitto ensimmäisen kerran meni ei-norjalaiselle. *Heikki Hasu* oli hiihtäjänäkin aikanaan erikoismiesten luokkaa, tuoden neljä vuotta myöhemmin Oslon talvikisoissa Suomen kultaa voittaneen joukkueen 4 x 10 km viestissä johdossa jo avausosuudelta.

Mummuni aikanaan totesi, että kyllä hän vanhat asiat muistaa, mutta näiden nykyisten kanssa on vähän niin ja näin. Minun oli todettava samoin, kun aloin miettiä, mikä on *Heikki Hasun* tilanne nykyään. Oletin, että muistaisin, mikäli kuolemastaan olisi uutisoitu, mutta jos vielä elää, ikää täytyy olla ainakin lähes sata vuotta. Sen pystyin itsekin toteamaan, että on syntynyt vuonna 1926. Mutta nyt tiedän, että täyttää 100 vuotta 21.3. ensi vuonna. Toivoa sopii, että kuntonsa on sellainen, että toivoo itsekin ajan vielä näkevänsä.

Mummuni vanhojen muisteluun palatakseni hänellä ne yleensä liittyivät ”kapinanaikaan”, mikä yleisemmin, näkökannasta riippuen, tunnettiin vapaus- tai kansalaissodan aikana. Itselleni silloin 30 – 40 vuoden takaiset tapahtumat tuntuivat

ikivanhoilta, ja tulee mieleen, mitähän ajattelee nykynuoriso, mikäli nyt tutustuu 77 vuoden takaisiin muisteluksiini.

Nuoremista, mutta yli 50 vuoden takaisista tapahtumista on kyse, mikäli palaan nyt 90-vuotiaan *Anssi Kukkosen* muisteluksiin taannoisessa TV-lähetyksessä. Hänen ajatuksiinsa oli helppo yhtyä, kun totesi, ettei ikinä tule toistumaan tapahtumat, joita hän sai selostaa Münchenissä vuonna 1972. Siellä kun puolen tunnin välein Suomelle juoksivat kultamitalin *Lasse Virén* ja *Pekka Vasala*, matkoilla joilla *Paavo Nurmi* oli tehnyt saman 48 vuotta aiemmin Pariisissa. Sikäläkin tämä Suomen television ensimmäinen urheiluselostaja saa tunnustukseni, kun hän totesi, ettei olympia-sanassa ole lainkaan u-kirjainta ja p-kirjaimiakin on vain yksi. Nykyään vaan televisiossakin asiaan joudutaan suhtautumaan varsin suurpiirteisesti, vai suvaitsevaisuuttako se on? Jos selostajasuosikkini aikanaan on ollut *Anssi Kukkonen*, niin omalta alaltaan sellaisena haluan mainita Satakunnan Kansan ex-päätoimittajan, *Erkki Teikarin*. Eläkkeelle jäädessään vetosin häntä jatkamaan kolumniensa kirjoittamista, ja näin hän on onneksi tehnyt. Tätä 3.3. kirjoittaessani haluan vielä todeta, että jospa mahdollisimman moni olisi kirjoitukseen tutustunut, sillä tässähän ei voi muuta kuin aiheeseen vähän viitata, ja tämän lehden ilmestyessä kyseistä SK:a ei kenelläkään enää ole.

Teikarin mukaan kuplamme voisi puhjeta ilman seurauksia. Hän aloittaa juttunsa toteamuksella, että Ruotsi on määritellyt turpeen uusiutuvaksi luonnonvaraksi, mutta rajan tällä puolen se muuttuukin uusiutumattomaksi. Hänen mukaansa Suomessa on turvesuota 9.200.000 hehtaaria, josta turvetuotannossa on tuskin prosenttiakaan, joten turvetuotantoon siitä voitaisiin ottaa vieläkin 100.000 hehtaaria ja hillasoita jäisi vielä yllin kyllin. Lopuksi hän toteaa, että totta kai olemme sitä mieltä, että sitä parempi, mitä puhtaampaa ilmamme on, mutta valtioiden rajat ylittävän maailmantuskan lievittäjäksi meistä ei ole.

Teikarillekin aikanaan harmittelin sekä “Länskäriin” että “Kansan” tilausta, kun en osannut päättää, kummasta tulisi luopua. Se pulma on kuitenkin ratkennut omia aikojaan, mutta molempien aiempaa tilaamista lienee kiittäminen siitä, että minulla edelleen on tilaisuus tutustua täällä melko harvinaiseksi käyneeseen 7-päiväiseen tilaukseen.

- *Matti Virta*

